VEGYIANYAG HÍRLEVÉL

LEVEGŐ MUNKACSOPORT - MTVSZ, 2007. MÁJUS

UNIÓS HIGANY EXPORTTILALOM

Az Európai Parlament bizottsága az emberi egészség és környezet állapotára nézve igen kockázatos higanytartalmú anyagok szigorú exporttilalma mellett voksolt, ezzel mérsékelve a fejlődő országok elszennyezését.

KÉSIK IRAK MEGTISZTULÁSA

Irakban többszáz területen mielőbbi környezetvédelmi kármentesítésre lenne szükség a vegyi anyagokkal erősen elszennyezett területeken.

FELÉPÍTÉSE ELŐTT ÖLT A VEGYI ÜZEM

A tervezett beruházás helyszínén földjeiket védő parasztokat lelőtték a rendőrök. A nagy lakossági ellenállás eredményeként Indiában végül szigorították a különleges gazdasági övezetek kialakításának lehetőségét.

EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETKÍMÉLŐBB NÖVÉNYVÉDŐSZER-SZABÁLYOZÁST!

A Levegő Munkacsoport levélben kérte a kormányban, illetve az Európai Parlamentben dolgozó magyar döntéshozókat, hogy az Európai Unió most alakuló növényvédőszer-szabályozásának vitáiban képviseljék az egészség és a környezet védelmének érdekeit.

NÖVÉNYVÉDŐ SZERES FEKETELISTA

Az FVM honlapján közzétette a növényvédő szerekkel határérték felett szennyezett termékek előállítóinak és forgalmazóinak adatait.

NEM TUDUNK NÉLKÜLE ÉLNI

A nemzetközi korlátozások ellenére újra nő a nehezen lebomló DDT rovarirtó szer gyártásának és felhasználásának nagysága.

UNIÓS HIGANY EXPORTTILALOM

Az Európai Parlament Környezetvédelmi Bizottsága május 3-án szavazott az unióban fellelhető mintegy 12 ezer tonnányi higany sorsáról.
A higany emberi egészséget veszélyeztető hatása már hosszú ideje ismert. Ez az elterjedt nehézfém leginkább az ideg- és az immunrendszert valamint a szaporítószerveket károsítja és különösen a fejlődő szervezetre veszélyes. Bár a higany használatát számos országban, több területen is korlátozták, felhasználása nem csökkent jelentősen, ám használata a fejlett világból a fejlődő országokba tevődött át. A higany használatát az unióban már több jogszabály is korlátozza, higanyt már szinte sehol sem lehet használni, viszont az EU az egyik legnagyobb exportőr, ezért az Európai Bizottság a higany exportjának tiltása mellett döntött. A Bizottságnak a tilalmáról szóló előterjesztést a Parlament Környezetvédelmi Bizottsága gyengének, túl könnyen kijátszhatónak ítélte, ezért a rendelet hatáskörének kibővítése mellett voksolt.
Viszonylagos egyetértés alakult ki amellett, hogy az export tilalom mellett egy import tilalmat is be kell vezetni. Szintén elfogadták a képviselők azt a javaslatot is, hogy az Európában már betiltott higanytartalmú termékeket (pl. növényvédő szerek) is legyenek részesei az exporttilalomnak. Dimitrosz Papadaimolu a higany betiltásának GUE-s (szocialistáktól balra álló) görög jelentéstevője jelentésében a tilalmat ki szerette volna terjeszteni az összes higany tartalmú termékre. Ezt azonban a többség nem találta kivitelezhetőnek, így kompromisszumos megoldásként a legalább 5%-ban higanyt tartalmazó vegyületek tiltása mellett foglalt állást a Parlament.
A legkésőbb 2011-ig életbe lépő exporttilalmi rendeletet várhatóan jövőre fogadják el az unió döntéshozói.

KÉSIK IRAK MEGTISZTULÁSA

Irakban a pénz és a biztonság hiánya miatt mintegy 400 vegyi anyagokkal erősen elszennyezett területen nem lehet elvégezni a sürgető kármentesítést. A szennyezett térségek jelentős egészségügyi kockázatot jelentenek a lakosságra nézve.
A szennyezett területek gyakran a háborúból származó szegényített urán tartalmú bombákkal szennyezettek és a településekhez közeliek, így népegészségügyi problémákat okozhatnak. A szennyezések gyakran a természetes vizeket is érintik.
A szennyezett területek felmérésében és megtisztításában nehézséget jelent, hogy a hatóságok dolgozói nincsenek biztonságban a szennyezéssel sújtott területen és gyakran támadások áldozataivá válnak.
Néhány biztonságosabb területet, mint például egy Bagdad közeli növényvédőszer-raktárt, sikerült már megtisztítani az UNEP (az ENSZ Környezetvédelmi Programja) és az iraki kormány együttműködésének eredményeként.
Az előző évtizedek háborúinak szennyezései miatt az előző öt évben drámaian emelkedett a rákos megbetegedések aránya. Az Egészségügyi Minisztérium szerint a daganatos megbetegedésben szenvedők fele (!) 5 éven aluli gyermek.
A radioaktív sugárzás hatása, általában csak 20 év után jelentkezik, azonban a magas dózis miatt ez korábban is bekövetkezhet. A szennyezett területeken élőknél (különösen a gyermekeknél) gyorsan nő a leukémiás megbetegedések aránya.

(IRIN Middle East)

FELÉPÍTÉSE ELŐTT ÖLT A VEGYI ÜZEM

Indiában a külföldi beruházások elősegítése érdekében különleges gazdasági övezeteket alakítottak ki, ahol a beruházok egyedi feltételekkel végezhetik tevékenységüket. Az eddigi szabályozás lehetővé tette a tervezett beruházások helyszínén gazdálkodók földjének kisajátítását. A növekvő lakossági ellenállást az az eset is fokozta, melyben a vegyi anyag gyár építése ellen, a földjeikért harcoló 15 földművest a rendőrség lelőtte.
A lakossági ellenállás eredményeként jelentősen szigorították a különleges gazdasági övezetek kialakításának lehetőségeit. A tervek szerint ezek kiterjedését korlátoznák, megszüntetnék a kötelező kisajátítást és a földjeiket elvesztő családok legalább egy tagjának megélhetést kellene biztosítani az új beruházásokban.

(Inter Press Service News Agency)

EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETKÍMÉLŐBB NÖVÉNYVÉDŐSZER-SZABÁLYOZÁST!

A Levegő Munkacsoport levelet írt hazánk Európai Parlamenti képviselőinek és a növényvédő szerek használatának szabályozásáért felelős miniszteriek kérve őket, hogy munkájuk során álljanak ki az egészség minél teljesebb védelme érdekében.
Az új uniós engedélyezési rendeletnek be kell tiltania a környezetvédelmi szempontból elfogadhatatlanul veszélyes hatóanyagok további használatát. A különösen kockázatos hatóanyagokat nem szabadna engedélyezni, amennyiben biztonságosabb – akár nem kémiai – megoldások is rendelkezésre állnak.
A jelenlegi határértékek nem jelentenek kellő biztonságot az érzékeny társadalmi csoportok (például kisgyermekek) számára, így egy 10-es biztonsági faktor bevezetésére lenne szükség.
A tervek szerint az engedélyezés zónákban történne, így amennyiben egy országban engedélyeznek egy készítményt akkor azt a vele azonos zónába eső országokban is azonos feltételekkel használni lehetne. A zónarendszer kialakításakor azonban különösen fontos, hogy jelentősen eltérő agroökológiai adottságokkal rendelkező területek ne kerüljenek azonos zónába (mint például a jelenlegi tervekben, ahol hazánk és Írország azonos zónába esik). Szükségesnek érezzük, hogy az egyes országoknak lehetősége legyen – megfelelő vizsgálati eredmények alapján hozott – szigorúbb szabályozás kialakítására is.
Fontosnak tartjuk a jelenlegi fenntarthatatlan növényvédőszer-használat korlátozását és a környezeti és egészségügyi szempontból kedvezőbb integrált és ökológiai gazdálkodás terjedésének elősegítését.
A növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló irányelv feladata, hogy ösztönözze a növényvédőszer-használat csökkentését és mérsékelje a mezőgazdasági vegyszerhasználat jelentette egészségügyi és környezeti károkat. A környezetvédő civil szervezetek szerint a következő évtizedben mintegy felére kellene csökkenteni a növényvédőszerhasználat intenzitását. A cél elérése érdekében fontosnak tartjuk egy konkrét cél megfogalmazását, az integrált és az ökológiai gazdálkodás terjedésének támogatását, illetve egyes esetekben kötelezővé tételét.
A növényvédőszer-használat okozta károk mérséklésére, ellentételezésére a dán példa követése lehet a megoldás. A skandináv országban külön adókat vetnek ki a rovarirtó szerekre ezáltal csökkentve azok felhasználását, és forrásokat teremtve az esetleges károk enyhítésére.

A döntéshozóknak írt levél itt érhető el.
A Levegő Munkacsoport növényvédő szerekkel kapcsolatos sajtóanyaga itt érhető el.

(Levegő Munkacsoport)

NÖVÉNYVÉDŐ SZERES FEKETELISTA

Az FVM honlapján nyilvánosságra hozta a növényvédő szerekkel határérték felett szennyezett áruk termelőinek, származási helyének és forgalmazóinak adatait. A 16 tételt felsoroló lista hazai és külföldi árukat is tartalmaz. A leggyakrabban kifogásolható termék a fejes saláta, a szamóca és a paprika volt.
A 2007-es év húsvéti ellenőrzéseinek eredménye itt érhető el.

(FVM)

NEM TUDUNK NÉLKÜLE ÉLNI

Újra nő a DDT nevű nehezen lebomló rovarirtó szer felhasználása, annak ellenére, hogy környezetkárosító hatásait mintegy fél évszázada ismerik, hazánkban felhasználását közel 40 éve betiltották és korlátozásának szükségességét nemzetközi egyezmény is megerősíti. Még ma is mindannyiunk – beleértve az újszülötteket is – szervezetéből kimutatható az egészségkárosító hatású DDT bomlásterméke.
A maláriával sújtott országokban azonban, egyszerű használata miatt, egyre népszerűbbé válik a széles tömegeket veszélyeztető betegséget terjesztő rovarok gyérítésére. A számos környezeti és egészségügyi probléma kiváltásával vádolt DDT használatát azonban ki lehetne váltani.
Vietnámban például a korábbi DDT-re alkalmazott védekezést oktatással és a szúnyoghálók elterjesztésével váltották ki. A lépés eredményeként a malária miatt bekövetkező elhalálozások száma 97 százalékkal csökkent. Több más országban is sikerült a DDT kiváltása a malária terjedése nélkül.

(IPEN, PAN)

Kérjük, támogassa munkánkat adója 1 százalékával!

Levegő Munkacsoport: 18226254-2-42,
Magyar Természetvédők Szövetsége: 19014654-2-43

Kérjük, hogy a hírlevéllel kapcsolatos észrevételeit, illetve le- és feliratkozási szándékát a reach@levego.hu e-mail címen jelezze!

A vegyi anyag hírlevelet összeállította: Pál János

Készült a Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége vegyi anyag kampánya keretében.

Pál János (LMCS), Dragos Tibor (MTVSZ), Simon Gergely

A régebbi hírlevelek a www.levego.hu/vegyianyag címen érhetőek el.

A témában további hírek és információk találhatóak a Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetségének közös vegyi anyag honlapján: www.vegyireakcio.hu